

Силабус освітнього компоненту

Кримінальне право зарубіжних країн

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024, **Семестр:** 5

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Кримінальне право зарубіжних країн</u> <u>Criminal law of foreign countries</u>
Викладач	Томин Сергій Володимирович , доц., к.ю.н., в.о. завідувача кафедри кримінального права та кримінології Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»
E-mail:	serhiitomyn@gmail.com
Консультації викладача	Вт., ср. 10.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Принципові зміни, які відбуваються в українському суспільстві, багато в чому були обумовлені загальносвітовими інтеграційними процесами та європейським вектором руху української державності. потребують двох основних складових в реалізації цього. Це: використання вітчизняного історичного та сучасного досвіду побудови державності та використання зарубіжного досвіду в переважній більшості сфер суспільного життя. Цей напрямок потрібно обов'язково враховувати і під час удосконалення української правової системи в цілому, системи права та кожної галузі права, її інститутів і окремих норм. Все це необхідно здійснити і у кримінальному праві. У зв'язку з цим подібні процеси актуалізують низку вкрай важливих питань пов'язаних з переосмисленням місця кримінально-правової системи України серед інших кримінально-правових систем сучасних розвинених зарубіжних країн, які, в свою чергу, здійснювали і продовжують здійснювати значний вплив на існування та розвиток кримінально-правової системи України й інших країн. У зв'язку з поширенням міжнародних зв'язків особливо гостро постають питання, пов'язані з міжнародним співробітництвом щодо протидії злочинності, що неодмінно вимагає знання основних положень кримінального права зарубіжних країн. Разом з тим наявність сформованого загального уявлення про стан та розвиток сучасних кримінально-правових систем зарубіжних країн, а також обізнаність стосовно основних інститутів систем Загальної частини кримінального права зарубіжних країн є невід'ємними складовими кожного сучасного грамотного, ерудованого та висококваліфікованого правника. Предметом вивчення навчальної дисципліни є кримінально-правові відносини, що виникають з приводу вчинення особою злочину та призначення покарання в різних кримінально-правових системах. Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про кримінально-правові системи сучасного світу, системного

розуміння джерел кримінального права зарубіжних країн, вивчення основних інститутів Загальної частин кримінального права зарубіжних країн, а також вироблення у студентів вмінь і навичок застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу та розв'язання конкретних типових і нетипових кримінально-правових ситуацій. Основними завданнями дисципліни є ознайомлення студентів з історією становлення, типологією, особливістю і специфікою, а також новітніми напрямками розвитку кримінально-правових систем сучасного світу; формування найбільш повного уявлення про загальну характеристику та види джерел кримінального права зарубіжних країн, а також про межі чинності кримінальних законів; вивчення основних положень системи Загальної частини кримінального права зарубіжних країн.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння кримінального права зарубіжних країн в професійній діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність здійснення аналізу норм кримінального права різних правових систем, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного та зарубіжного кримінального права, а також змісту правових інститутів кримінального права.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм кримінального права в різних правових системах.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

СК17. Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

СК18. Здатність розробляти проекти процесуальних документів у різних видах провадження, акти правозастосування, договори тощо.

4. Програмні результати навчання:

ПРН1. Визначати сучасні досягнення кримінального права зарубіжних країн, виявляти закономірності, формулювати та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.

ПРН3. – Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. – Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН5. – Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. – Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН18. – Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН19. – Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм кримінального права різних правових систем.

ПРН 23. Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій.

ПРН 24. Застосовувати практичні навички в розв'язанні проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 25. Брати ефективну участь у розробці нормативно-правових актів, обґрунтовувати їх соціальну доцільність, прогнозувати вплив ухвалених рішень на розвиток відповідних суспільних відносин.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	14	8
семінарські заняття	16	4
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	50	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Кримінальне право зарубіжних країн, його предмет та значення	2	2
Тема 2.	Джерела кримінального права зарубіжних країн	2	2
Тема 3.	Злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	
Тема 4.	Суб'єкт злочинного діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	2
Тема 5.	Незакінчене злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	-	-
Тема 6.	Співучасть у злочині за кримінальним законордавством зарубіжних країн	2	2
Тема 7.	Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	

Тема 8.	Покарання: поняття, мета, система у кримінальному праві зарубіжних країн	2	-
---------	--	---	---

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Кримінальне право зарубіжних країн, його предмет та значення	2	
Тема 2.	Джерела кримінального права зарубіжних країн	2	2
Тема 3.	Злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	
Тема 4.	Суб'єкт злочинного діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	
Тема 5.	Незакінчене злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	
Тема 6.	Співучасть у злочині за кримінальним законордавством зарубіжних країн	2	
Тема 7.	Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	2	2
Тема 8.	Покарання: поняття, мета, система у кримінальному праві зарубіжних країн	2	

Самостійна робота				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Кримінальне право зарубіжних країн, його предмет та значення	ПРН 1, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19	4	8
Тема 2.	Джерела кримінального права зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 25	4	8
Тема 3.	Злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24	6	8
Тема 4.	Суб'єкт злочинного діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24	8	8
Тема 5.	Незакінчене злочинне діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24	6	8
Тема 6.	Співучасть у злочині за кримінальним законордавством зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25	8	8
Тема 7.	Обставини, що виключають злочинність діяння у кримінальному праві зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24	8	8
Тема 8.	Покарання: поняття, мета, система у кримінальному праві зарубіжних країн	ПРН 1, ПРН3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6 ПРН 18, ПРН 19, ПРН 23, ПРН 24, ПРН 25	6	8

Всього			50	64
--------	--	--	----	----

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	Зараховано
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Кримінологія» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, заліку та екзамену
------------------------------------	---

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Кузьмін Е. Е. Кримінальне право зарубіжних країн : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 96 с.
2. Назимко Є. С. Зарубіжний досвід кримінально-правової регламентації інституту покарання неповнолітніх : монографія. Київ : КНТ, 2015. 367 с.
3. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія. Київ : Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
4. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2014. 944 с.

11.2. Допоміжна:

1. Аверочкіна Т. В. Право Європейського Союзу : підруч. для студ. ВНЗ / Т. В. Аверочкіна, Ю. Ю. Акіменко, Т. О. Анцупова, М. Р. Аракелян, Х. Н. Бехруз; ред. : О. К. Вишняков; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". О. : Фенікс, 2013. 869 с.
2. Андрушко А. В. Система злочинів проти свободи, честі та гідності особи за законодавством зарубіжних держав: порівняльно-правове дослідження. Порівняльно-аналітичне право. № 1, 2020. С. 412-421.
3. Бабанін С. В. Порівняльний аналіз кримінального законодавства Словаччини та України. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : Матеріали III Міжнародної науково -практичної конференції (ДДУВС, 15.03.2019). С. 90 - 92.
4. Гончарук О. В. Передумови виникнення та перспективи розвитку Європейського кримінального права. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 115 (частина II), 2013. С. 66-70.
5. Грищук В. К., Красницький І. В. Поняття, мета, система та види покарань за Кримінальним кодексом Франції 1992 р. Вісник Львів. ін.-ту внутр. справ : Збірник. Львів : Львів. ін.-ту внутр. справ при НАВС України, 2001. С. 160-168.
6. Кареклас С., Пашковський М. І. Кримінальне право ЄС /Програма Tacis Європейського Союзу. Проект «Правничі студії в Україні: Київ та окремі регіони». Серія «Право ЄС». Книга сімнадцята. Одеса : Юридична література, 2004. 162 с.
7. Колодін Д. О., Федоров В. А. Відповідальність за злочини у сфері виборчих прав за законодавством ФРН та України: порівняльна характеристика. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. № 1, 2020. С. 196-201.
8. Корнієнко В. В. Особливості кримінального права ЄС: теоретико-правовий аспект. Форум права, 2011. № 1. С. 496-500.
9. Красницький І. В. Кримінальна відповідальність як інститут кримінального права Франції та України: порівняльний аналіз: монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2008. 232 с.
10. Крикливець Д. Є. Стадії вчинення злочину за Кримінальним кодексом України та Кримінальним кодексом Республіки Польща: порівняльний аналіз. III Львівський форум кримінальної юстиції «Кримінальна юстиція в очікуванні змін» (м. Львів, 22–23 вересня 2017 року) : збірка тез міжнародної науково-практичної конференції. Київ : ВАІТЕ, 2017. С. 54–57.
11. Макарчук Д. Поняття кримінально караного діяння у Конституціях України, Франції та ФРН. Підприємництво, господарство і право, 2019. № 5. С. 244-249.

11. Столярський О. В. Міжнародне та національне кримінальне право Німеччини у регулюванні дії закону в просторі. Право і суспільство, 2015. № 4 частина 2. С. 168-173.

12. Хавронюк М. І. Історія кримінального права європейських країн: монографія. К.: Істина, 2006. 192 с.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.president.gov.ua – Президент України

Законодавча влада

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

Виконавча влада

www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України

Судова влада

www.scourt.gov.ua – Верховний Суд

www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України

Інші державні органи

<https://www.gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора

Рекомендовані науково-аналітичні ресурси

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

<http://parlament.org.ua/> - Лабораторія законодавчих ініціатив

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

В.о. завідувача кафедри кримінального
права та кримінології

Сергій ТОМИН